

פסיפס של קהילות

פרוטוקול אישימות וצדק חינוך מס' 5/16
שהתקיימה ביום 12.9.16 במשגב

א. השתתפו:

- מרכזי הפורום: אילן מאיר (יו"ר הוועדה, נציג מנוף במליאה, חבר הנהלת המועצה), נועה צוק (מנהלת אגף החינוך)
- חברי מליאה: אמיר גומר (עצמון), חיים כץ (צורית)
- נציגי ציבור: גיל עוז (יו"ר ועד הורים ב"ס יסודי משגב), שלומי דהן (רקפת), יובל לוי (נציג וועד ההורים תיכון "אסיף משגב"), לילך אבנון (לומס)
- עובדי מועצה ומערכת החינוך: אמיר הרפז (מנהל תיכון "אסיף משגב"), אסף מצקין (מנהל תיכון "קציר משגב"), איתי דינר (מנהל ביה"ס גליל, תמי עור (סגנית מנהל תיכון "אסיף משגב"), צדוק יחזקאל (מנהל אדמיניסטרטיבי של אגף החינוך) חיה בנדק (מנכ"לית המועצה) איילה סיוון בן יוסף (מנהלת המרכז הקהילתי)
- אורחים: גדעון טרן (עצמון, יועץ מוביל תהליכי הערכה)

חסרו:

- רון שני (ראש המועצה), עמיר שונאן (אשבל), גליה אלף (סגנית מנהל תיכון "אסיף משגב"), עומר נאור (אשחר), אדם גורן (מנהל מחלקת נוער), שרון סודרי (מנהלת אגף הרווחה במועצה), תמי נוביק (מנהלת השירות הפסיכולוגי), נירית סגל (דוברת המועצה)

ב. פתיחה נועה

- מברכים את איתי דינר מנהל ביה"ס גליל שהצטרף לוועדה כחבר מן המניין.
- ערכון על פתיחת השנה
 - בסך הכול פתיחת השנה עברה באופן חלק
 - סה"כ במערכת 14 ביה"ס, 70 גנים וכ- 8,200 ילדים ובני נער במערכת (גידול של כ- 5%)
 - בקמפוס משגב נוסף מחזור לביה"ס קציר הצומח שעכשיו יש בו שכבות ז' ו- ח' ובעומר נפתחה כתת תקשורת.
 - בביה"ס גליל 2 כתות במחזור
 - 2 גנים נתחו ממש ברנע האחרון – אחד מהם "גן עורד" בירפת.
 - היו בעיות במערכת הגנים של יובלים עקב מספר נמוך מהתקן, שלא אפשר פתיחת עוד גן – בסופו של דבר נפתר בשיתוף וועדת החינוך של הישוב.
 - התמנה מנהל חדש לביה"ס במורשת
 - התמנה מנהל בהקמה לביה"ס היסודי בלבון – מצטרף לתהליכי התכנון הפיסי של ביה"ס. משרד החינוך הקצה שטח שהוא מעל למקובל עקב היותו כ"ביה"ס של המאה ה- 21" וזה בהחלט יאפשר תכנון יצירתי שיתאים ליישום פדגוגיה חדשה.

ג. סיכום מהלך ההערכה של אגף החינוך

- **אילן:**
 - תהליך ההערכה מהווה חלק אינטגרלי מחזון ותפיסת מערכת החינוך שעיצבנו ועל פיה אנחנו מנסים לצעוד.
 - הכוונה היא שההערכה תהיה חלק מהתרבות הארגונית של המערכת. הצעד הראשון היא הערכה של אגף החינוך, באופן כללי ושל כל אחד מממלאי התפקידים באגף, באופן פרטני.
 - הפצנו את השאלון דרך האינטרנט ונתקבלו כ- 100 תשובות. במצגת מופיעות התוצאות הגולמיות וגם ניסיון לניתוח קצת יותר אינטגרטיבי (ראו מצגת שהועברה ומבלה מצורפת כאן)
 - גדעון טרן הוביל והנחה את המהלך יחד עם האגף
- **גדעון:** ממליץ להסתכל על ההערכה מכמה נקודות מוצא –
 - א. נקודת מוצא ראשונה: צריך להסתכל על התהליך ממקום של הקשבה, התעניינות, סקרנות. חשוב להקשיב לכל הקולות באופן מקצועי. להקשיב ל"רופק" של מה שאנחנו עושים. חשוב לכוון את ההקשבה למה שחשוב לנו לדעת ושם "לחפור" ולהבין. אסור שנקודת המוצא תהיה שיפוטית/פיקוחית או "קידומית". המספרים הם אמצעי ולא מטרה. אנחנו לא עליחיה של הראמ"ה!!..
 - ב. נקודת המוצא השנייה: המקום אליו אנו הולכים ונעים חשוב יותר מן מקום בו אנו נמצאים כרגע... צריך להסתכל על התוצאות באופן יחסי לעצמי ויחסית לסיביבה הרלוונטית ולכן צריך כמה נקודות על הגרף. ההערכה שהתבצעה היא הנקודה הראשונה בלבד ולכן חייבים להתייחס לתוצאות ברכות ובוהירות – כשהיו 3-4 נקודות נוספות, אפשר יהיה להגיד דברים משמעותיים לגבי כוונים, מגמות, שיפור או הרעה וכיו"ב. צריך לזכור שהמטרה כאן אינה לכתוב עבודת תיה או דוקטורט, אלא להשתפר על בסיס תהליך מתמשך של תכנון, בירור, משוג, שינוי ופיתוח. כדי שאפשר יהיה לנתח את המגמות חשוב מאוד לא לשנות את הניסוח של השאלות. אפשר להוסיף שאלות בנושאים נוספים או לגרוע שאלות שבדיעבד הסתבר שאינן חשובות או נותנות מידע חשוב. בקיצור נדרשת סבלנות ואורך רוח...
 - ג. נקודת המוצא השלישית: שיתוף כערך מרכזי. על ההערכה להיות "הערכה משתפת". כדי שמושאי ההערכה לא יהיו מאוימים ממנה אלא יראו בה כלי ומשאב שניתן להם לצורך שיפור והתקדמות אישית ומערכתית. לשם כך צריך לשאול אותם מה הם היו רוצים לדעת על עצמם ולנסח איתם את השאלות. באופן כזה אנחנו מייצרים "בעלות" שלהם על תהליך ההערכה ומי שהוא הבעלים של תהליך לא מאויים ממנו. חייבים מובן גם לחזור אליהם אם התוצאות ולנתח אותן ביחד.

- בעבודת הקבוצות על התוצאות עלו הנקודות הבאות:

ד.ג. משגב 20179 | טל. 04-9902310 | פקס. 04-9902391 | www.misgav.org.il

פסיפס של קהילות

- הסקר מרשים – שונה ממה שנהוג ברמת העומק, הפתיחות והחשיפה ולכן מאוד חשוב להבטיח את האנונימיות כדי שהמשיבים לא יחששו לפגוע או להיפגע.
- הפתיחות, העומק והחשיפה דוחפים אותנו (בתיכון) לבצע סקרים וכבר בצענו סקר לשכתב הי"ב (קצת פחות חשוף).
- סקר של תלמידים או הורים הנמצאים בתוך מערכת, חשוב ומשמעותי אך בה בעת גם חשוף להפיות, שכן מספיק שהיה אירוע חיובי או שלילי הוא ישפיע על התחושות. כדאי לעשות סקרים בראיה לאחור כשיש כבר פרספקטיבה כמו למשל סקר של בוגרי המערכת שנמצאים היום במוסדות אקדמיים או סקר של תלמידי ח' על ביה"ס היסודי וכיו"ב.
- אפשר גם להשתמש בכלי של קבוצת מיקוד – לאסוף קבוצה של בוגרים למפגש של שנתיים ואז אפשר לשאול שאלות ולנהל שיח מעמיק ואינטראקטיבי שניב תוצרים משמעותיים מאוד. באותה מידה יכולה מנהלת ביה"ס משגב לקחת קבוצת תלמידי ח' שהם בוגרים שלה ולעשות איתם קבוצת מיקוד דומה...
- כדי לחזק את האמון במערכת ההערכה, חשוב לשלוף מתוך ההיגדים של המשיבים בשאלה הפתוחה דברים שניתן לתת להם מענה ופתרון מהיר (Quick Wins). ברגע שיהיו דברים קונקרטיים תהיה להם התייחסות מהירה, יתחזק האמון במערכת ויגבר שיתוף הפעולה.
- **ניתוח הטבלה האינטגרטיבית שחיברה שאלות לנושאי על ומשיבים לקבוצות:**
 - התשובות נעו בעיקר בין 3 ל- 5
 - ניתן לראות שיש בעיה עם וועדות החינוך בישובים שבאופן גורף העריכו נמוך יותר
 - נושאים בסיסיים כמו: מקצועיות, אתיקה ואמון קיבלו הערכה גבוהה ונושאים מורכבים יותר כמו קיום, יוזמה ופיתוח וקיום דיאלוג עם וועדות החינוך זכו להערכה נמוכה יותר
 - כדאי לצבוע את הטבלה לפי העוצמות – זה ייתן תובנה אינטואיטיבית טובה יותר מהמספרים (ראו טבלה צבועה מצורפת)

ד. סיכום

- **נועה:** זו היתה נקודת פציחה לתהליכי הערכה נוספים. אנחנו מצפים שכל אחת ממערכות החינוך תבחר איך ועל מה לקיים תהליכי הערכה – האגף יסייע ככל יכולתו.
- **אילן:** עלו כאן מספר תובנות משמעותיות:
 - כדי להשתפר, חייבים להטמיע תרבות של הערכה.
 - כדי להטמיע תרבות של הערכה, תהליכי ההטמעה צריכים לביות משתפים, תוך העברת ה"בעלות" למוערכים, שיהיו שותפים לבניית המערכת ולקביעת הנושאים והשאלות.
 - חשוב לבצע הערכה גם ע"י בוגרי מערכות חינוך שתהיה להם פרספקטיבה רחבה יותר
 - לזכור היטב שצריך לבוא ממקום של הקשבה, התעניינות וסקרנות ולא ממקום של שיפוטיות ואז תהפוך ההערכה לחלק מהשגרה וכך גם שיפור מתמשך כתוצאה מכך.

■ **הישיבה הבאה תתקיים ב 28.11.16, בהמשך לבקשתו של יובל, הכוונה להקדיש אותה להבנה ודיון על תקציב החינוך של המועצה, בשיתוף אגף וועדת הכספים – עדכון סופי בנוגע לישיבה, יגיע במייל.**

טבלה אינטגרטיבית מסכמת צבועה:

סה"כ	מסייע לוועדות החינוך בישובים ומקיים דיאלוג איתם ובינם לשאר	יזום ומפתח תכניות חדשות ומאתגרות	מייצר למידה בין מערכות החינוך	מעצב, מוביל ומטמיע כיוון וסדר יום למערכת	זמין, קשוב ונותן מענה לפניות תושבים	מספק משאבים ותומך לקיום סביבת לימוד בטוחה והולמת לילדים	זוכה לאמון	פעול בצורה מקצועית רגישה ועומד בכללי האתיקה	
4.09	3.88	3.45	3.86	4.31	4.43	4.14	4.50	4.44	ייעוצות ביה"ס (8)
3.59	3.42	3.37	3.24	3.58	3.74	3.58	3.68	4.23	גנים ופעוטונים (25)
3.49	3.00	2.95	3.46	3.34	3.59	3.79	3.78	4.28	מנהלים/סגנים ביה"ס (27)
3.36	2.38	3.29	2.67	3.33	3.17	3.88	3.50	4.25	ועדת חינוך מועצה (6)
3.18	2.85	2.90	3.35	3.07	3.50	3.38	3.37	3.35	ועדות חינוך בישובים (29)
3.44	3.06	3.08	3.32	3.38	3.62	3.64	3.65	4.02	כולם

ד.נ. משגב 20179 | טל. 9902383-04 | פקס. 9902391-04 | www.misgav.org.il

אבטליון | אשבל | אשחר | גילון | דמיידיה | הר-חלוץ | הררית-יחד | חוסנייה | חרשים | טל-אל | יובלים | יודפת | יעד | כישור | כמאנה | כמון | לבון | לוטם | מורן | מורשת | מכמנים | מנוף | מעלה צביה | מצפה אבי"ב | סלאמה | עצמון (שגב) | ערב אל-נעים | פלך | צורית | קורנית | ראס אל-עין | רקפת | שורשים | שכניה | תובל | אזורי תעשייה: פארק תעשיות משגב, בר לב | מרכזי שירותים: מרכז קהילתי משגב, משגב